

ODD GUNNAR SKAGESTAD

RUSSLAND UNDER VLADIMIR PUTIN

Søgne Senioruniversitet 27. november 2019.

WWW.OGSKAGESTAD.NET

FRA LENIN TIL PUTIN

*HUNDRE ÅR SOM RYSTET
VERDEN

Pris **kr. 329,-**
(kontant eller VIPPS)

Bokens utseende, pris kr 329. 204 sider, 15 kapitler: 10 stk historie (100 år fra 1917 til 2017, samt 1000 års forhistorie); 5 stk om Putin og hans regime – dvs. om Russland idag. Ikke mulig å forstå dagens Russland uten å kjenne landets forhistorie.

Å FORSTÅ RUSSLAND ?

- Fjodor Tjuttsjev: Russland kan aldri forstås, Russland må man bare tro på
- Likevel nødvendig å prøve å forstå

Winston Churchill kalte Russland "riddle/enigma/mystery" = en gåte inne i et mysterium, innpakket i en ubegripelighet. Dvs. umulig å forstå Russland? Tjuttsjev...
Bullshit: Vi bare MÅ prøve.

FOR Å FORSTÅ RUSSLAND, HVA TRENGER VI Å VITE NOE OM?

- LANDETS HISTORIE
- MAKT-BEGREPET OG DETS
ROLLE – I HISTORIEN OG I
DAGENS RUSSLAND

Kunnskap om (1) Historien, og (2) Makten og dens rolle. Fysisk makt + åndelig makt ('definisjonsmakten') = politisk makt.

HISTORIEN OG MAKTEN

(Fortellingen om døde politikere
og levende historie)

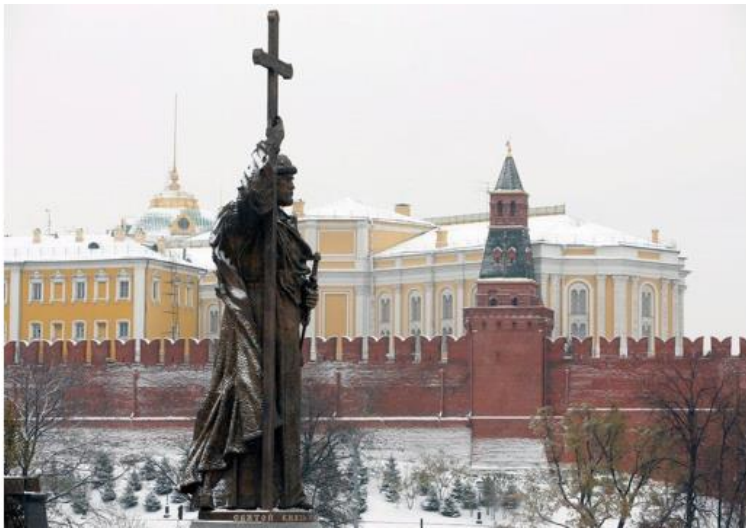
2 ILLUSTRASJONER:

- LENIN-MAUSOLEET
- VLADIMIR-STATUEN

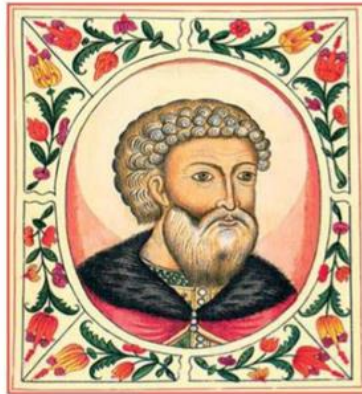

Historien og makten. Fortellingen om døde politikere og levende historie. Belyse poenget ved to – nei, tre - illustrasjoner:

1. Lenin-mausoleet. Lenin døde i 1924, men spor etter ham overalt i Russland. Helt sentral i landets levende historie.
2. Vladimir-statuen (18 meter). Innførte kristendommen i 988, statuen oppført i 2016. Levende historie, ref. Putins tale.
3. Tredjemann: Russlands grunnlegger 1460: Ivan IV og Riksvåpenet fra Konstantinopel.

1460: IVAN III og RIKSVÅPENET

IVAN IV den GRUSOMME

Fjerdemann: Ivan den Grusomme – statue oppført i Orjol i 2016

MAKTEN ANGIVELIG PÅSTAND:

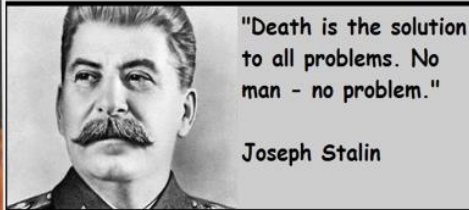
«RUSSLAND TRENGER
- OG VIL ALLTID TRENGE -
EN TSAR»

Så noen ord om Makten: **MMK 1995**. Guvernøren: 'Russland trenger en **TSAR**'.
MAKT = RETT lever. Med makt, følger respekt.

TSAR: Nikolaj II: Arvet makten, skuslet den bort. Mistet respekt.

DE RØDE TSARER

Deretter kom de **røde** tsarer (paradoks): Kommunist-diktatorene **LENIN** og **STALIN**.
Hadde makt, og ble derfor dyrket som guder.

Nikita Khrusjtsjov - Leonid Brezjnev

Arvingene: Khrusjtsjov og Brezjnev.

Mikhail S. Gorbatsjov (1985-1991)

Gorbatsjov – arving som skuslet bort makten: Ingen TSAR

Boris N. Jeltsin (1991-1999)

Jeltsin – vant makt, brukte den i avgjørende øyeblikk, men aldri allmektig. Lyktes derfor ikke med sitt reformprogram.

VLADIMIR V. PUTIN 2000-

Putin – slik vi kjenner ham fra TV-bildene. Høyre arm rett ned!

DEN NYE TSAREN

Den nye tsar med fantasiuniform. The Economist 26. oktober 2017.

HVOR KOMMER PUTIN FRA?

- KGB / FSB
- LJUBJANKA (bilde)
- MØTET MED FSB-
DIREKTØREN 27. APRIL 1999

Hvor kommer Putin fra? KGB / FSB som dere alle vet...

Ljubjanka. Sovjet-dævelskapens sentrum. "Ondskapen sitter i veggene". **Møtet 27. april 1999 – ref. boken s.12-13. Kroppspråk**

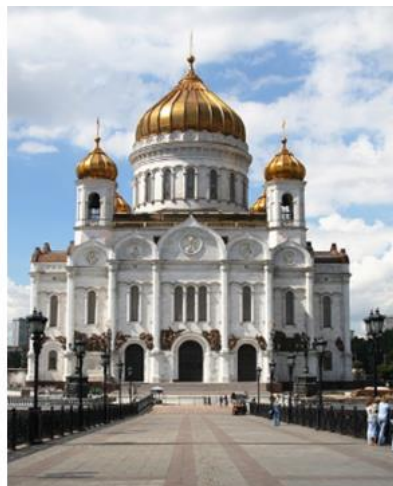
Tsaren og hans image: Alfa-hannen og Macho-mannen

- EN KAR MED **MAKT...**
- **ALFA-HANNEN & MACHO-MANNEN**
- **POLITISK & ÅNDELIG SYNERGI:**
- **PUTINS ALLIANSE MED DEN RUSSISK-ORTODOKSE KIRKE**

En kar med makt. Husker kombinasjonen fysisk makt + åndelig makt? Fysisk og åndelig synergi: Putins allianse med Kirken.

Tête-à-tête med patriark Kirill. To maktmennesker med felles interesser og felles verdisyn. Da kommunistene styrte ble kirken undertrykket – har nå gjenvunnet sin tradisjonelle makt posisjon.

Kristus-Frelseren-katedralen i Moskva (det fysiske symbol på Kirkens gjenoppstandelse). (Husker dere Pussy Riot...?)

Isbaderen Putin – 18. januar 2018.

Putin identifiserer seg med kirken: Isbaderen Putin 18. januar 2018 (Jesu Kristi dåp).

Midnattsmesse i St.Petersburg 6. januar 2019.

Midnattsmesse i Transfigurasjonskatedralen 6. januar 2019.

PUTINISMEN
- HVA ER DET FOR NOE?
RUSSLANDS
STATSIDEOLOGI

(Forsidebilde, tidsskriftet 'The Economist' 22. oktober 2016)

Putinismen = Russlands statsideologi

1917 - RUSSLAND, STATSIDEOLOGI - 2019

- **SOVJETUNIONEN:** En **sosialistisk** stat, legitimitet basert på den marxist-leninistiske ideologi
- **1990-årene: AVVIKETS TIÅR.** Ingen klart definert statsideologi.
- **FRA 2000: Putin** ved statsroret – søkte svarene i:
  - (1) Landets **historie** – den fjerne og den nære, og
  - (2) Forestillingen om **Russlands særstilling** i verden

Hvordan Russlands statsideologi endret seg fra 1917 og inntil idag. Er vi tilbake til før 1917?

PUTINISMEN - INNENRIKS

- **Maktvertikalen**
- **Tradisjonelle verdier**
- **Selvoppofrelse, disiplin, lojalitet, tapperhet**

Putinismen - Innenriks (Tradisjonelle verdier = Tsarens valgspråk: Trojka'en Ortodoksi, Enevelde, Patriotisme)

PUTINISMEN - UTENRIKS

- **Geopolitikk (Makt = Rett)**
- **Russlands særstilling i verden: Må fryktes og respekteres**
- **Eurasianisme**

Putinismen - Utenriks

PUTINISMENS SYMBOL

- SILKEBÅNDET FRA ST.GEORGS-ORDENEN
- RUSSLANDS SKYTSHELGEN
- OPPRETTET AV KATARINA DEN STORE 1769
- BINDER RUSSERE SAMMEN I ET PATRIOTISK FELLESKAP

St. Georg - Putinismens visuelle symbol

Meningsmålinger – før og etter annekasjonen av Krim (2014)

- **86 % (mot tidligere 68 %) tror at verden frykter Russland**
- **73 % (mot 64 %) svarer at Russland nå får respekt**
- **75 % svarer 'JA' på spørsmålet om det er bra at verden frykter Russland**
- **67 % (mot 55 %) mener at Russlands innflytelse øker**

Putinismens popularitet – har gått opp og ned. Protester i 2011-12. Men så kom OL i Sotsji og annekasjonen av Krim i 2014, og stemningen snudde seg: Meningsmålinger – før og etter Krim 2014.

LIV OG DØD I PUTINS RUSSLAND

•Anna Politkovskaja	2006
•Aleksandr Litvinenko	2006
•Natalia Estemirova	2009
•Sergej Magnitskij	2009
•Boris Nemtsov	2015
•Denis Voronenkov	2017

Liv og død (1) – Farlig å opponere!

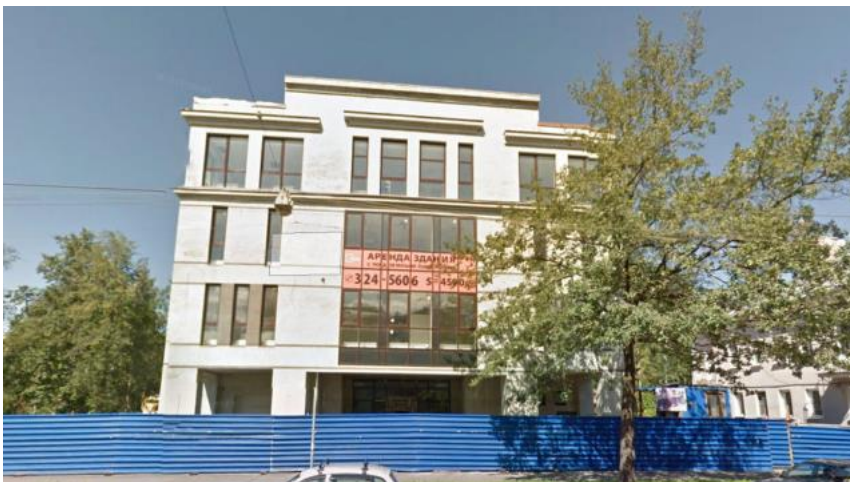
HVEM BLIR DEN NESTE?

•Anna Politkovskaja	2006
•Aleksandr Litvinenko	2006
•Natalia Estemirova	2009
•Sergej Magnitskij	2009
•Boris Nemtsov	2015
•Denis Voronenkov	2017
•Aleksej Naval'nyj	?

Liv og død (2) – Hvem blir den neste?

Aleksej Navalnyj – Putinismens fremste utfordrer ('Ikke lyv, ikke stjel!'). **MEN NB!!!**
Alt ikke ille i dag – Kontrasten til fortiden, ref. de 66 millioner i det 20. århundre

Putins trollfabrikk (Ul. Savusjkina 55, St.Petersburg) - Falske og selekterte nyheter osv.

PUTIN som blekksprut

Russlands
innblanding og trusler
mot vestlige demokratier

Forsidebilde fra The
Economist 24.
februar 2018

Putin som blekksprut med fangarmer

Militær aggresjon mot naboland: Ukraina siden 2014.

Admiral Kuznetsov – projisere global sjømakt.

ADMIRAL KUZNETSOV

- Underveis for å spre død og ødeleggelse i Syria
- Russlands eneste hangarskip
- Utstyrt med Sukhoj-33 (Flanker-D) og MiG-29K
- Spretthopp: Klarer ikke å komme opp fra dekket med full bombelast
- Sammenligning: US NAVY 10 'NIMITZ'-klasse digre og avanserte atomdrevne hangarskip

Kuznetsov – maktens avmakt. Nå som vrak i Murmansk.

LANGTREKKENDE: De nye russiske rakettene skal ha en rekkevidde som gjør at de kan nå europeiske storbyer. SSC-8 er en modifisert versjon av Iskander. Her klargjør russiske soldater et mobilt Iskander-system. FOTO: REUTERS / SERGEI KARPUKHIN

Russland vil ikke la USA inspisere de nye rakettene som nå truer INF-avtalen.

Brudd på INF-avtalen (Her kortdistansemissilet Iskander, modifisert versjon SSC-8 er mellomdistansemissil)

AVTALEBRUDET: Dette russiske missilsystemet, SSC-8 eller 9M729, er årsaken til at USA vil si opp avtalen som forbyr mellomdistanse kjernevåpen i Europa. Bildet er tatt på en utstilling utenfor Moskva i januar i år. Foto: Maxim Shemetov / Reuters

SSC-8 (Novator) eller 9M729-missilet

TRUSSEL MOT NORGE?

- Ikke primært militært, men hybridtrusselen:
- Cyberangrep jfr. PSTs trusselvurdering
- Hacking av vitale databaser m.v.
- Desinformasjon
- Falske nyheter
- Påvirkning (RT, internett-troll)
- Intimidering, skremser

Trusselen mot Norge (Hybrid- og Cyber-trusselen). Også nevne: Simulerte angrep mot norske installasjoner og øvingsområder, deployering av Iskander-missiler nær grensen underøvelse Zapad 2017, forstyrrelse av GPS-signaler i Øst-Finnmark under Trident Juncture i 2018.

SUPERMAKT-ROLLE?

GLOBALE RANGERINGER:

Innbyggertall: Nr 9

Bruttonøytprodukt: Nr 11

BÆREKRAFTIG?

Bærekraftig supermakt-rolle?

Stormakt-diplomati: Putin med Xin Jin-Ping

... med Barack Obama

GOOD VIBRATIONS...?

Utenrikspolitikken: Good Vibrations...?

... med Donald Trump

2017: DEN TRIUMFERENDE TSAR

Aftenposten's karikatur
7. januar 2017 (Inge
Grødem)

Den triumferende tsar bolttrer seg på den globale arena.

Russland i Norge. Finnmarkinger er snille folk, men... ?

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN!

**FRA LENIN
TIL PUTIN**

*HUNDRE ÅR SOM RYSTET
VERDEN

Pris kr. 329,-
(kontant eller VIPPS)

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN! Minner om boken – Løp og kjøp!